

Vergaderjaar 2004–2005

26 733

Evaluatie basisvorming

Nr. 22

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 september 2004

Bijgaand treft u aan mijn antwoorden op de vragen over het eindadvies van de Taakgroep Vernieuwing Basisvorming en mijn beleidsreactie daarop, die 10 september jl. zijn ingediend door uw Kamer (kamerstuk 26 733, nr. 23). Deze vragen en antwoorden kunnen worden betrokken in het Algemeen Overleg over dit onderwerp dat is gepland op woensdag 6 oktober.

Onderdeel van het eindadvies van de Taakgroep is een voorstel voor nieuwe kerndoelen voor de onderbouw voortgezet onderwijs. Over een aantal kerndoelen heb ik reacties ontvangen. Ik hecht eraan om u voorafgaand aan het Algemeen Overleg te informeren hoe ik hiermee zal omgaan.

Voorop staat dat ik de door de Taakgroep voorgestelde set kerndoelen zoveel mogelijk wil overnemen. Dat schreef ik ook in mijn beleidsreactie op het eindadvies. De kerndoelen en de karakteristieken van de vak- en leergebieden dienen uitdrukkelijk in samenhang gezien te worden en geven goede waarborgen voor een brede en gemeenschappelijke basis voor alle leerlingen. Het advies van de Taakgroep, inclusief de kerndoelen, is tot stand gekomen in nauwe interactie met leraren en andere deskundigen en kan, mede daardoor, rekenen op breed draagvlak. Ingrijpende aanpassing is dan wat mij betreft ook niet aan de orde.

Het eerste pleidooi voor aanpassing dat ik heb ontvangen betreft de kerndoelen van het leergebied Engels. Gesuggereerd is om in de kerndoelen meer expliciet aan te sluiten bij het *Common European Framework of Reference* (Europees Referentiekader voor Talen). Het Europees Referentiekader voor Talen is de laatste paar jaren uitgegroeid tot een belangrijk raamwerk voor het onderwijs in moderne vreemde talen binnen Europa. Het biedt zowel aanknopingspunten voor doorlopende leerlijnen tussen de verschillende sectoren (bijvoorbeeld van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs of van voortgezet onderwijs naar de bve-sector) als voor

mobiliteit tussen de Europese landen. De door de Taakgroep voorgestelde kerndoelen – met name de nummers 11, 14, 15, 16 en 17 – leggen een expliciete relatie met het Europees Referentiekader. Afhankelijk van de leerlingenpopulatie kan de school zich oriënteren op de resultaatbeschrijvingen van de cellen in A1, A2 en B1 in het Referentiekader. De door de Taakgroep voorgestelde kerndoelen geven bewust geen niveau van beheersing aan, het Referentiekader doet dat juist wel. Het onderscheid naar beheersingsniveau kan en moet wel worden gemaakt in de uitwerking die uiteindelijk in de scholen wordt bepaald. Volgens de gekozen systematiek van de kerndoelen (niet alleen voor Engels, maar van alle kerndoelen) moet het onderscheid naar beheersingsniveau worden gemaakt in de uitwerkingen naar leerweg of schoolsoort, uiteindelijk op schoolniveau. In die zin maakt de formulering van de kerndoelen integratie van het Europees Referentiekader voor Talen juist goed mogelijk. Dat kan voor de onderwijssoorten die het betreft ook gelden voor de andere moderne vreemde talen. Ik zal ook blijven stimuleren dat het Referentiekader een belangrijk richtpunt wordt voor concrete uitwerkingen van de kerndoelen, onder meer door in de AMvB kerndoelen de rol die het Referentiekader speelt bij de uitwerking van de kerndoelen nader te expliciteren.

Het tweede thema betreft maatschappelijke oriëntatie en burgerschap. Ik heb, onder meer in mijn brief van 23 april over Onderwijs, integratie en burgerschap (kenmerk PO/OO/2004/19279), aangegeven dat burgerschap in de wet verankerd zal worden en ook in de kerndoelen tot uitdrukking gebracht zal worden. In de kerndoelen en karakteristieken – met name van het leergebied Mens en Maatschappij – komt de persoonlijke betrokkenheid van leerlingen bij zichzelf en anderen en bij ontwikkelingen in de wereld, in het verleden en in de maatschappij om hen heen, uitgebreid aan bod. Dit zijn bij uitstek thema's die onder het begrip burgerschap vallen. Wel zal in de karakteristiek van het leergebied Mens en Maatschappij nadrukkelijker worden aangegeven dat scholen een opdracht hebben bij het bevorderen van (actief) burgerschap. Het huidige artikel 17 van de WVO biedt daarnaast aanknopingspunten om bij wet te regelen dat het onderwijs mede is gericht op de bevordering van burgerschap en sociale integratie. Ik ben voornemens rond de jaarwisseling een wetsvoorstel ter zake in procedure te brengen.

Ten slotte hecht het Kabinet eraan de relatie tussen de ontwikkelingen en gebeurtenissen rond de Tweede Wereldoorlog en de relatie daarvan met het heden nadrukkelijker in de kerndoelen te verankeren dan in het voorstel van de Taakgroep het geval is. Daartoe stel ik een wijziging van de kerndoelen 37 en 47 voor, zoals hieronder beschreven.

KERND OEL 37, LEERGE BIED «MENS EN MAATSCHAPPIJ»

De leerling leert een kader van tien tijdvakken te gebruiken om gebeurtenissen, ontwikkelingen en personen in hun tijd te plaatsen, *en leert daarbij in elk geval de relatie te leggen tussen de gebeurtenissen en ontwikkelingen in de 20e eeuw (waaronder de Wereldoorlogen en de Holocaust), en hedendaagse ontwikkelingen.*

KERND OEL 47, LEERGE BIED «MENS EN MAATSCHAPPIJ»

De leerling leert actuele spanningen, conflicten *en oorlogen* in de wereld te plaatsen tegen hun achtergrond, en leert daarbij de *doorwerking ervan op individuen en samenleving (nationaal, Europees en internationaal)* en de betekenis van internationale samenwerking te zien.

De voorgestelde aanpassingen van kerndoel 37 en 47 zijn tot stand gekomen op basis van suggesties van onder meer het Nationaal Comité 4 en 5 mei en hebben instemming van deze en andere organisaties, alsmede van de Ministeries van Algemene Zaken en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. J. A. van der Hoeven